

TANZANYA ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	10
EKLER:.....	13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti
Nüfus	67,18 milyon (IMF 2025)
Dil	Svahili, İngilizce
Yüzölçümü	945.087 km ²
Başkent	Dodoma
Başlıca Şehirleri	Darüsselam, Arusha, Bagamayo
Yönetim Şekli	Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Samia Suluhu Hassan
Para Birimi	Tanzanya Şilini

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Birleşmiş Milletler, Uluslararası Para Fonu, Dünya Sağlık Örgütü, Gıda ve Tarım Örgütü, Dünya Ticaret Örgütü, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu, Interpol, Uluslararası Çalışma Örgütü, Afrika Birliği, Doğu Afrika Topluluğu (EAC) ve Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC) İngiliz Milletler Topluluğu. Doğu Afrika Topluluğu'nun ve Ruanda Uluslararası Ceza Mahkemesinin merkezi Tanzanya'nın Arusha şehridir.

Coğrafi Konum

Tanzanya, 883.749 km² yüzölçümü ve 67 milyona yaklaşan nüfusu ile Doğu Afrika bölgesinin en büyük ülkelerinden birisidir. Tanzanya'nın doğusunda Hint Okyanusu yer almakta olup, güneyde Mozambik (756 km), Malavi (475 km), Zambiya (338 km); batıda Kongo (459 km), Brundi (451 km), Ruanda (217 km); kuzeyde Uganda (396 km) ve Kenya (769 km) ile sınırı bulunmaktadır. Tanzanya'nın, Hint Okyanusu ile 1.424 km. kıyısı bulunmaktadır.

Tanzanya'nın kuzeydoğusundaki dağlık bölgede Afrika'nın en yüksek noktasını oluşturan Klimanjaro Dağı (5.895 m.) ve Meru Dağı (4.566 m.) bulunmaktadır. Kıtadaki en büyük göllerin üçü (Victoria, Tanganyika ve Nyasa gölleri) Tanzanya'da yer almaktadır. Ülkenin sahile yakın bölgelerinde ovalar, orta bölgelerde platolar, kuzey ve güneyde dağlık alanlar bulunmaktadır. Sahil bölgelerinde tropik, yüksek bölgelerde ılıman iklim hâkimdir.

Darüsselam 4 milyonluk nüfusuyla ülkedeki en büyük ticaret ve liman şehridir. Ülkenin dış ticaretinin % 75'inde bu liman kullanılmaktadır. Ülkedeki diğer büyük limanlar Mtwara, Tanga ve Zanzibar'da yer almaktadır. Tanzanya'da üç uluslararası hava limanı (Dar es Salaam, Klimanjaro ile Zanzibar) ve 21 küçük havaalanı bulunmaktadır.

Ülkenin diğer önemli şehirleri olan Arusha ile Zanzibar turizm, Mwanza is madencilik yönünden önemli şehirlerdir. Ülkenin güneyindeki nispeten yüksek kesimlerdeki Mbeya ve Iringa tarım için uygun şehirlerdir.

Siyasi ve İdari Yapı

Dünyanın en fakir ülkelerinden birisi olan Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti, ana karadaki Tanganyika ile Zanzibar adasının 1964 yılında birleşmesiyle oluşmuştur. Zanzibar iç işlerinde bağımsızdır ve

kendine ait bir hükümet tarafından yönetilmektedir. Kurulduktan sonra tek partili sosyalist sistem ile yönetilmeye başlanmıştır. Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti'nde 1992 yılında çok partili sisteme geçilmiştir. Bugüne kadar, ülkeyi tek başına yöneten CCM partisi aralıksız iktidardadır.

Nüfus ve İstihdam

2025 yılında 67 milyon kişi ile dünyada 23. sırada yer alan Tanzanya nüfusunun 2030 yılında 78 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. ([Hindistan 1. (1,5 milyar), Türkiye 18. (86 milyon)] (IMF-2025)) .

Zanzibar adasında nüfus artış hızı yıllık % 3,1 ile ana karadan daha yüksek oranda gerçekleşmiştir. Son nüfus sayımına göre ortalama hane halkı sayısı ana karada 4,9 kişi iken Zanzibar'da 5,3 kişidir.

Nüfusun % 30-35'inin şehirlerde yaşadığı tahmin edilmektedir. Her yıl yaklaşık 700.000 kişi işgücü piyasasına dahil olmaktadır. Aynı araştırmaya göre ülkede çoğu şehirlerde olmak üzere 2,3 milyon işsiz bulunmaktadır. İşsizlik en çok 15-34 yaş grubu arasında ve özellikle genç kadınlar arasında yaygındır. Kayıt dışı ekonomi ülkede ciddi bir problemdir.

Doğal Kaynaklar

Tanzanya'da büyük miktarda ve ticari olarak kullanılabilir maden kaynakları mevcuttur. Maden kaynaklarının belli başlıları içinde altın, elmas ve tanzanit yer almaktadır. Toplam ihracatının yaklaşık % 45'ini oluşturan altın ile elmas üretimi hızla sürdürülmektedir. Malavi sınırında uranyum yatakları bulunmaktadır. Bu bölgede hali hazırda bir miktar kömür üretimi yapılmaktadır. Son yıllarda önemli miktarda nikel yatakları bulunmuş ve ayrıca araştırmalarda büyük miktarda platinyum yatakları olabileceği ortaya konmuştur. Tanzanya'da yapılan araştırmalar neticesinde önemli miktarda doğal gaz bulunmuş ve dikkate değer miktarda petrol bulunduğu yönünde kanaat oluşmuştur.

Ülkede 12 milli park ve 15 av sahası bulunmaktadır. Bu sahalardan Kenya sınırındaki hariç diğerleri işletilmemektedir. Ülkede bu konularda gelişme için büyük bir potansiyel mevcuttur. Ngogoro koruma alanı, Serengeti milli parkı ve Seleous av alanı UNESCO dünya mirası listesinde yer almıştır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	79,14	80,17	85,98	93,52	102,39	112,26	123,06	134,55
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	5,1	5,4	6	6,3	6,5	6,5	6,5	6,2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	1 249	1 229	1 280	1 352	1 437	1 530	1 629	1 729
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,8	3,2	4	4	4	4	4	4
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-4,7	-3,1	-3	-2,9	-2,7	-2,5	-2,5	-2,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	63,34	65,23	67,18	69,18	71,24	73,36	75,55	77,8
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	47,4	48,2	47,1	45,8	44,3	42,9	41,5	40,4

*Tahmini

Kaynak: IMF

Son on yılda Sahra-altı Afrika'da en iyi ekonomik performans gösteren ülkelerin başında gelen Tanzanya'da başta sanayi ve hizmetler sektörlerinin katkılarıyla ekonomi 2023 yılında %5,1 oranında büyüme gerçekleştirmiştir. Tanzanya ekonomisi, büyük oranda tarım, madencilik (altın) ve turizme dayanmaktadır. Balıkçılık da halkın önemli geçim kaynaklarından birisidir. Ülkede hizmetler sektörü son yıllarda hızla gelişmiş olup, hâlihazırda GSYİH'nin yarısını oluşturmaktadır. Hizmet sektöründeki büyüme büyük ölçüde turizm, telekomünikasyon ve finans sektöründe yaşanan gelişmelerden kaynaklanmaktadır. IMF verilerine göre Tanzanya ekonomisinin 2025 yılında %6 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Doğal kaynaklara dayalı sektörlerin, Hükümetin korumacı politikaları sebebiyle potansiyellerinin altında büyüme gerçekleştirmesi beklenirken, altyapı yatırımlarına yönelik yabancı sermayenin ülkeye gelmeye devam edeceği düşünülmektedir. Milli gelirin %40'tan fazlasını teşkil eden hizmetler sektörünün, ticaret, taşımacılık ve telekomünikasyon alt sektörleri başta olmak üzere milli gelir artışına olumlu etkisinin süreceği beklenmektedir. Limanlarda gerçekleştirilecek olan genişleme çalışmaları ticaret ve taşımacılık sektörlerindeki; Air Tanzania Havayolları'nın uçuş ağını genişletmesi ise turizm sektöründeki büyümeyi destekleyecektir. Altın ve elmas madenciliği ve söz konusu madenlerin ülkede işlenmesi konusunda sınırlı büyüme beklenirken, madencilik sektörünün milli gelir büyümesine yönelik katkısının da göreceli olarak azalacağı değerlendirilmektedir.

Tanzanya, Doğu Afrika Gümrük Birliği üyesidir. Doğu Afrika Topluluğu (EAC); Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti, Kenya Cumhuriyeti, Uganda Cumhuriyeti, Ruanda Cumhuriyeti ve

Burundi Cumhuriyeti'nin üye olduğu ve genel merkezi Tanzanya'nın Arusha kentinde bulunan bölgesel bir hükümetler arası örgüttür.

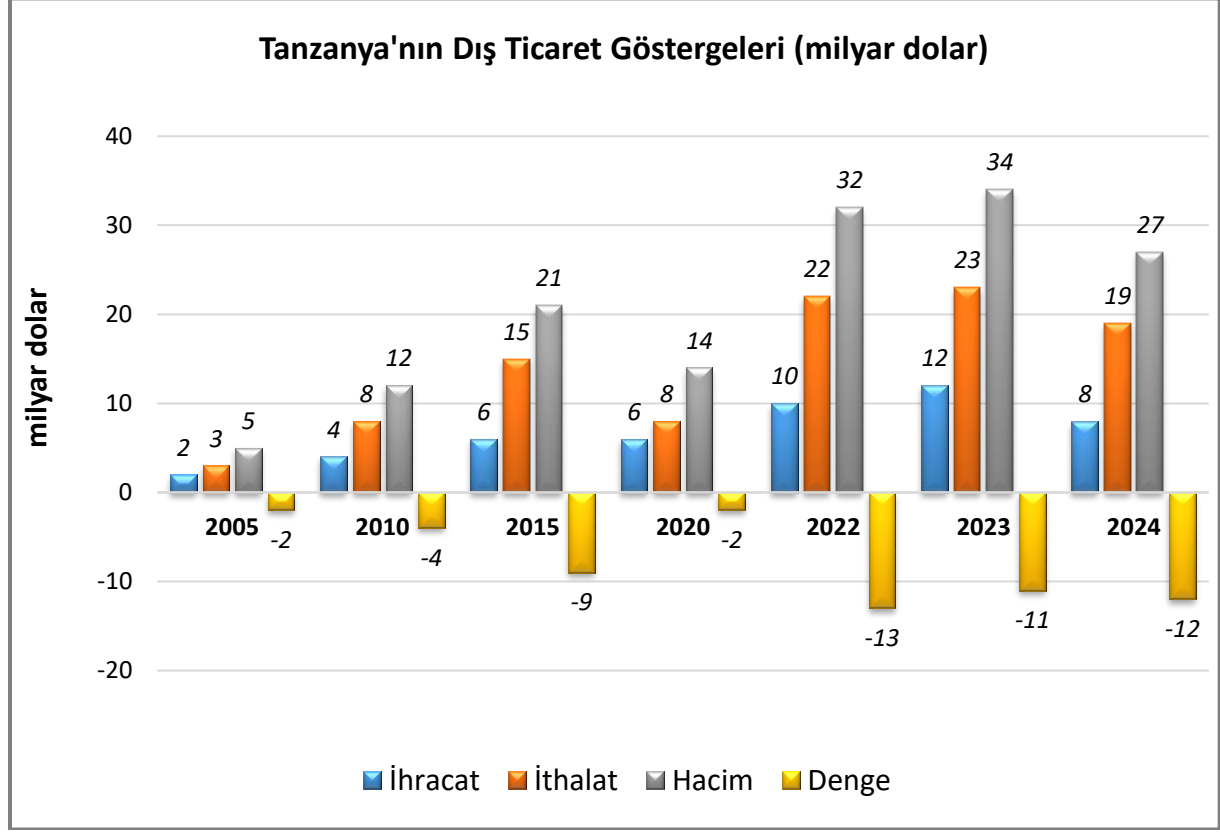
Doğu Afrika Topluluğu; siyasi, ekonomik ve sosyal konulardaki işbirliğinin üye ülkelerin tümünün yararına olacak şekilde genişletilmesini ve derinleştirilmesini hedeflemektedir. EAC ülkeleri bu amaçla 2005 yılında gümrük birliği uygulamasına geçmiş, 20 Kasım 2009 tarihinde ise, 1 Temmuz 2010 tarihinde yürürlüğe giren Ortak Pazar Protokolünü imzalamıştır.

Tanzanya'da 1980'lerin ortalarından itibaren politik sistemde, ekonomide ve kamu yönetiminde reformlar uygulanmaktadır. 1986 yılında başlayan ekonomik reform programları sonucunda pazar ekonomisine dönüşüm sağlanmıştır. Ticaret, kurlar ve faizler tamamen liberal hale getirilmiştir. Büyük kapsamlı özelleştirme uygulamaları gerçekleştirilmiş, kamuda çalışan sayısı önemli ölçüde azaltılmıştır ve performansa dayalı ücret sistemine geçilmiştir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

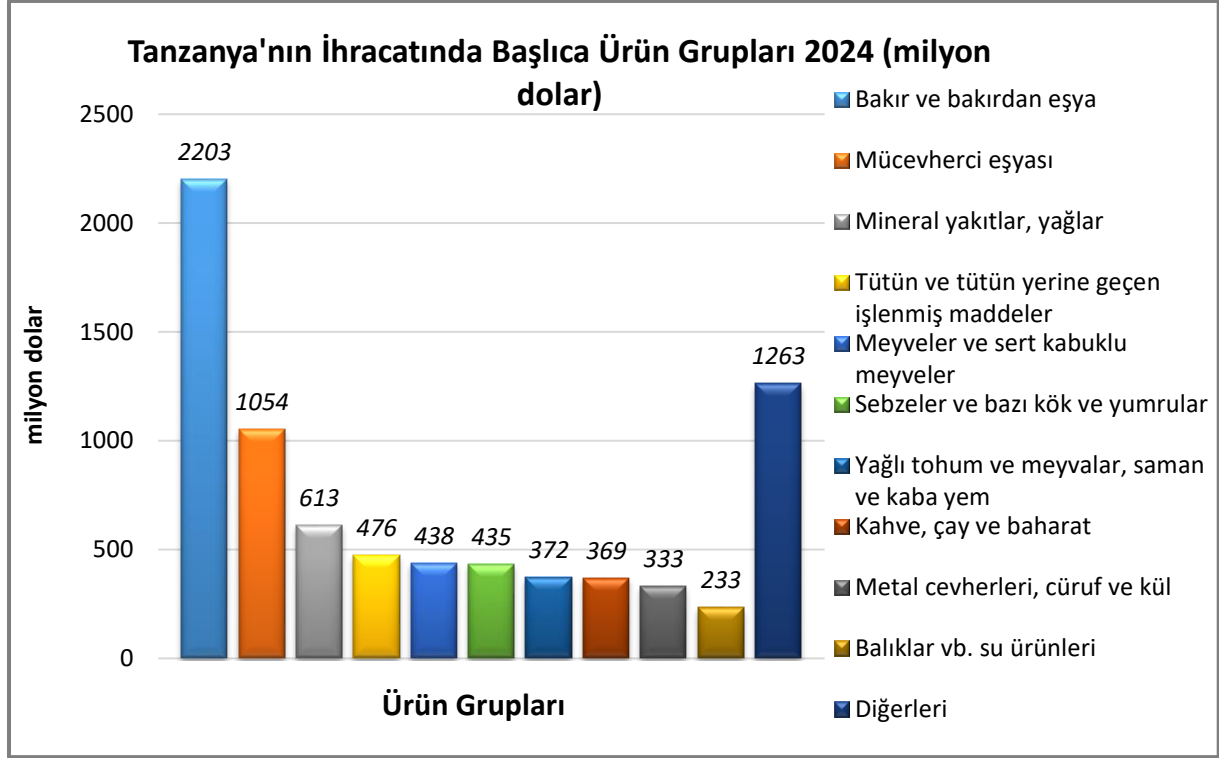
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

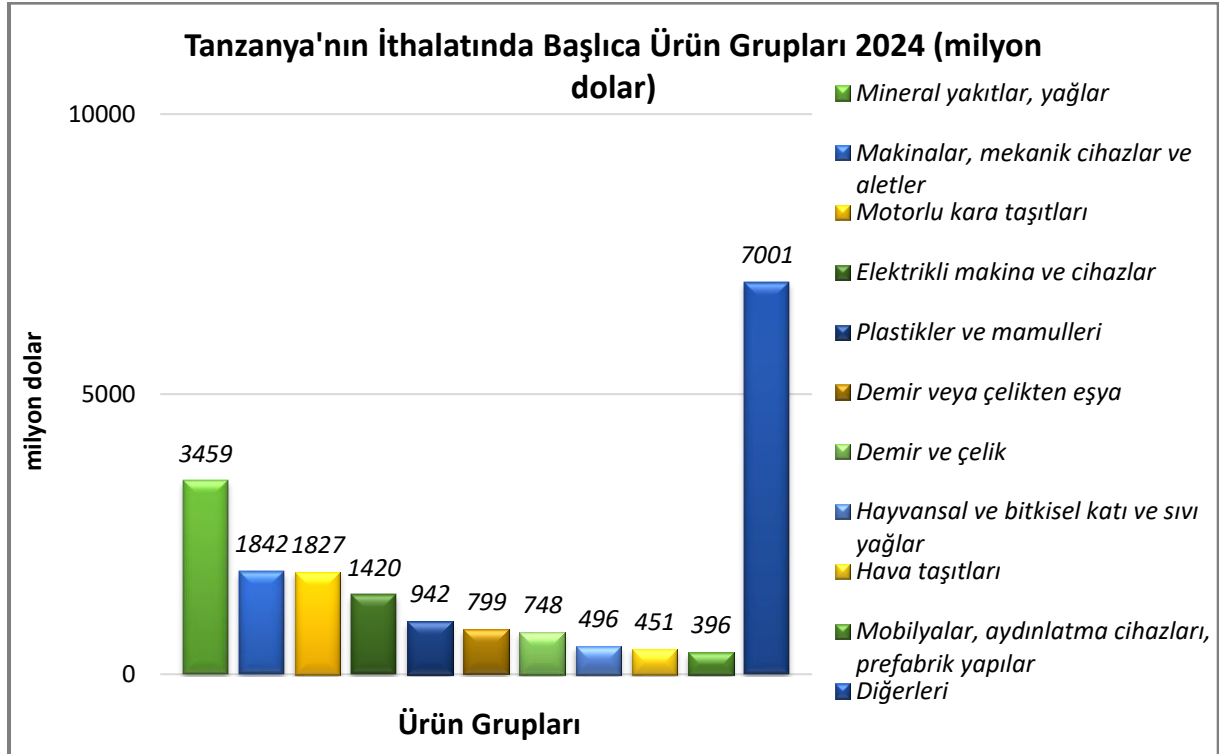
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

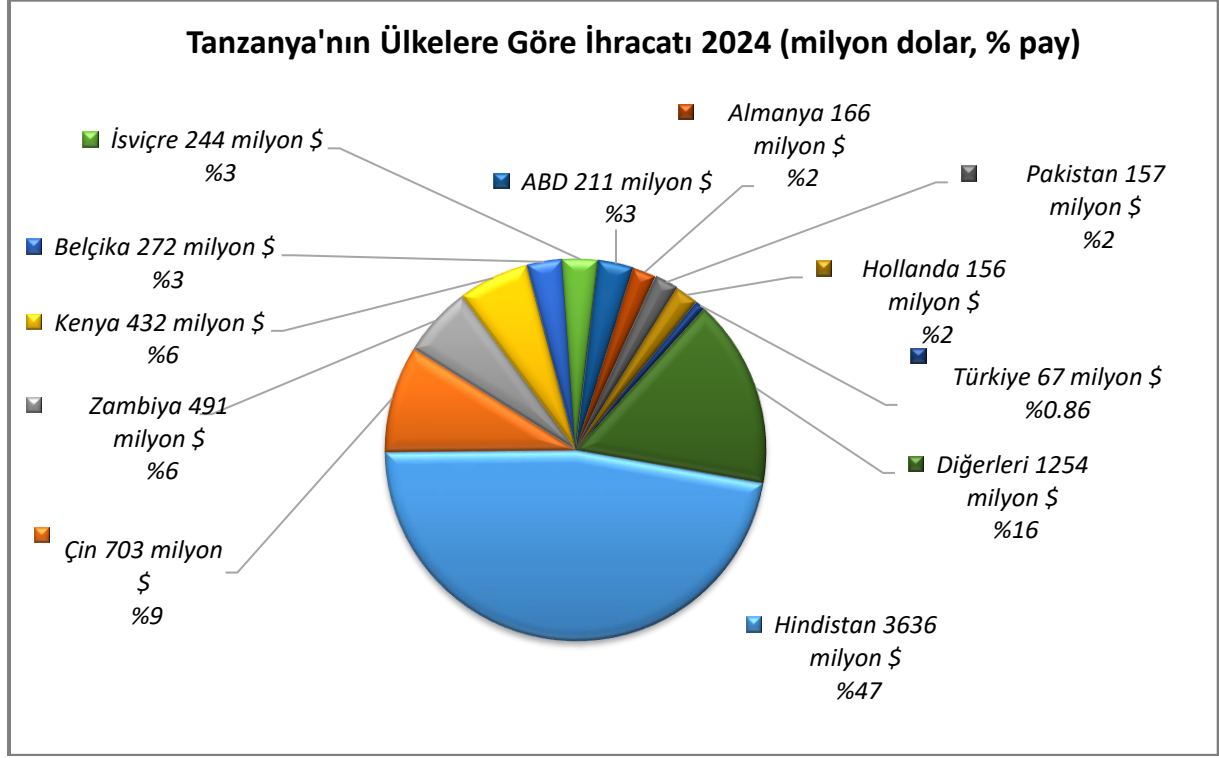

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

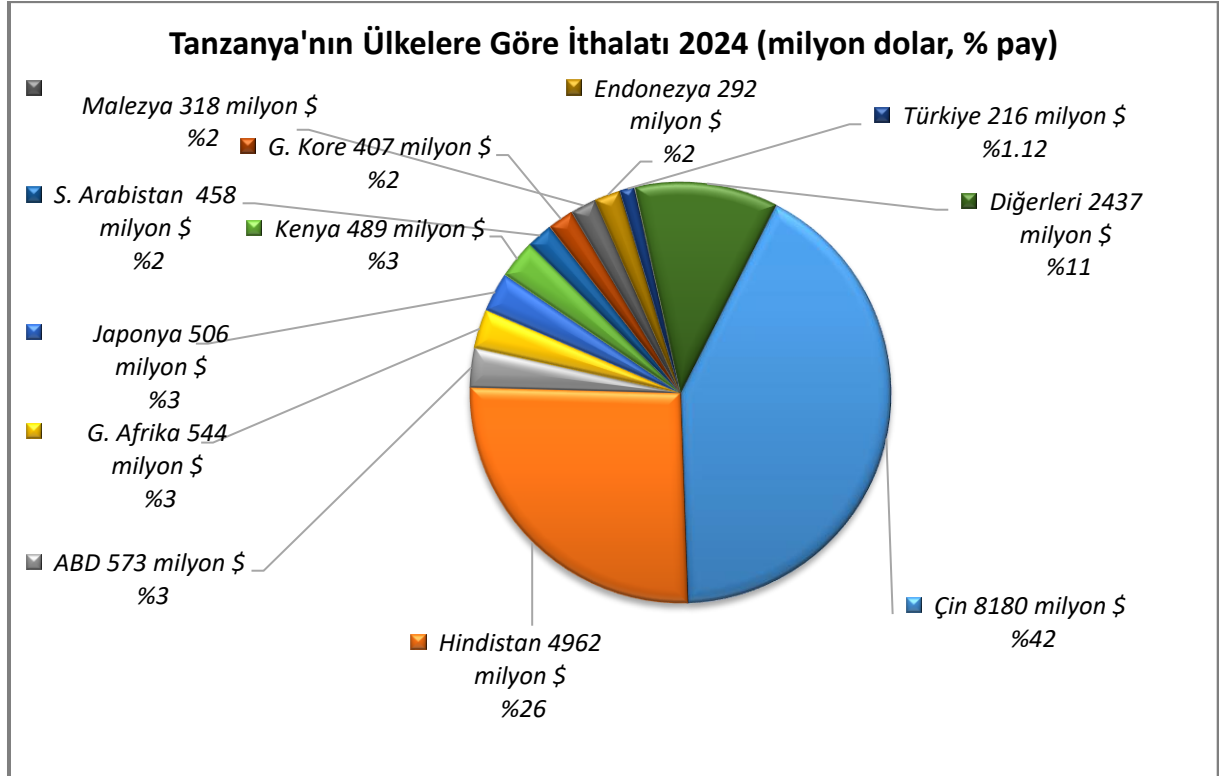
İhracat

Kaynak: Trademap –Tanzanya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap –Tanzanya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Tanzanya, 2023 yılında 1 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 90. sıradadır. [ABD 311 milyar dolar ile 1. , Türkiye 10 milyar dolar ile 31. (UNCTAD-2025)]

2021-2023 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 4 milyar dolar olan Tanzanya, 2023 yılında 20 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 98. sıradadır. [ABD 13 trilyon dolar ile 1., Türkiye 157 milyar dolar ile 43. (UNCTAD-2025)]

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Tanzanya 167. sıradadır. (İsviçre 1., Türkiye 45.) (UN-2025)
- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Tanzanya, dünyada 176 ülke arasında 86. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 102.) (The Heritage Foundation-2025)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Tanzanya 117. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 61.) (World Economic Forum-2025)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Tanzanya, dünyada 190 ülke arasında 141. sıradadır. (Yeni Zelanda 1., Türkiye 33.) (Dünya Bankası-2025)
- Ayrıca, Türkiye'nin 2024 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 7 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında, Tanzanya 2 milyon dolar ile 66. sıradadır. (ABD 1,3 milyar \$ ile 1.) (TCMB-2025)

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum

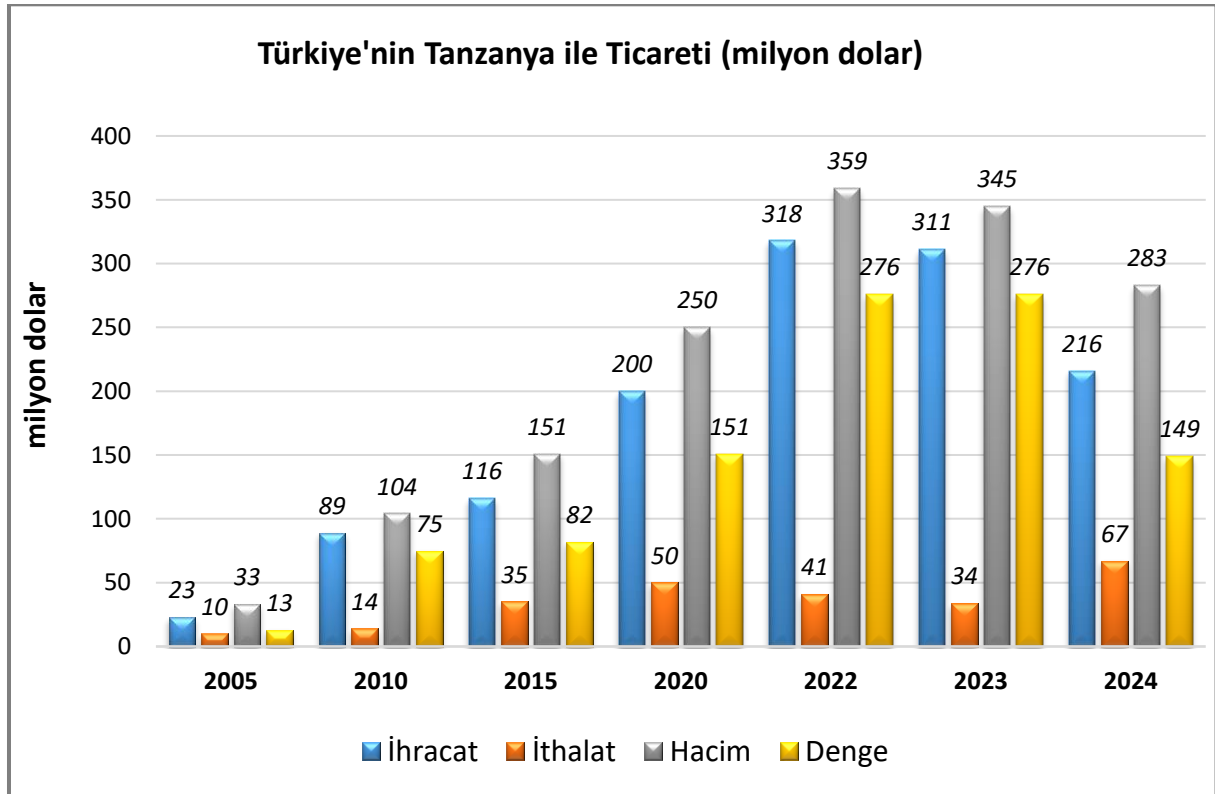
Yaklaşık 67 milyon nüfusu ve yıllık % 7 ortalama büyüme oranıyla Tanzanya, ülkemiz ihracatı için potansiyel olan ve büyüyen bir pazardır.

Tanzanya'ya yönelik ihracatımız, 2022 yılında 318 milyon dolar, 2023 yılında ise 311 milyon dolar, 2024 yılında da 216 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Tanzanya'dan ithalatı 2022 yılında 41; 2023 yılında 34; 2024 yılında ise 67 milyon dolar olmuştur.

Tanzanya'ya 2024 yılında en çok ihracatını gerçekleştirdiğimiz ürünler inşaat demiri, bulgur, ırmık, toprak halinde hububat ve pelletler, makarnalar ve kuskus, ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları, sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar, her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç) ve azotlu mineral veya kimyasal gübreler olarak sıralanmaktadır.

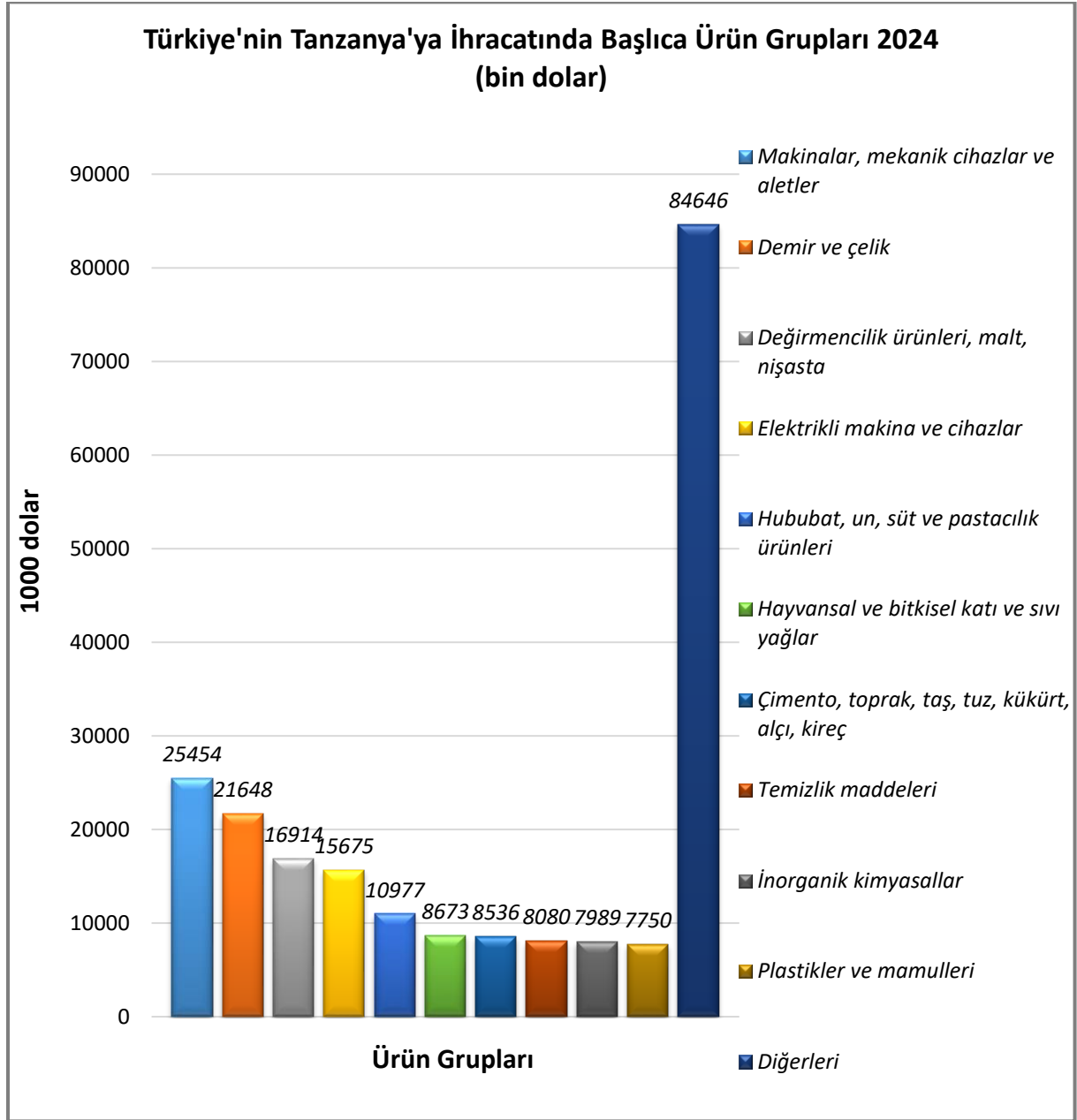
Söz konusu ülkeden 2024 yılında en çok ithalatını gerçekleştirdiğimiz ürünler yaprak tütün ve tütün döküntüleri, sökülecek gemiler, suda yüzen sökülecek diğer araçlar, balıklar (dondurulmuş), kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık), diğer yağlı tohumlar ve

Türkiye-Tanzanya Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

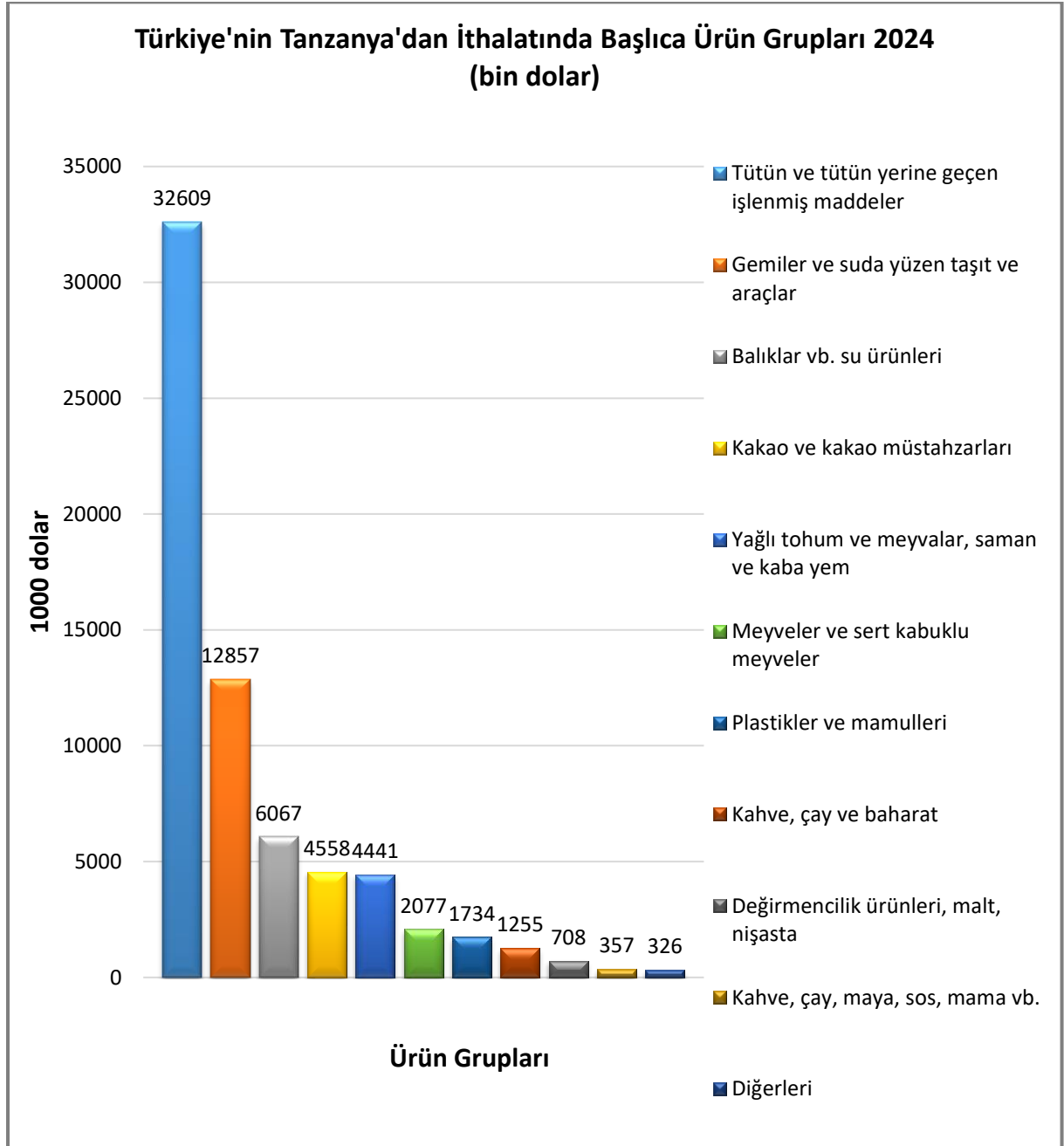
Türkiye'nin Tanzanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Tanzanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Tanzanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			9 809 842	11 677 530	7 789 205	100	-33,3
1.	7402	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotları	0	0	1 517 402	19,5	-
2.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	1 511	749	656 114	8,4	87498,7
3.	2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	178 524	340 493	473 421	6,1	39
4.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 835 094	3 058 855	434 978	5,6	-85,8
5.	713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	183 764	274 602	427 032	5,5	55,5
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	13 259	43 535	389 147	5	793,9
7.	801	Hindistan cevizi, brezilya ve kaju cevizi (taze/kurutulmuş)	234 790	219 963	352 787	4,5	60,4
8.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	182 945	232 466	314 365	4	35,2
9.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	12	355	307 411	3,9	86494,6
10.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	148 111	233 033	284 039	3,6	21,9
11.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	193 592	189 899	254 779	3,3	34,2
12.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	0	180 148	2,3	-
13.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	160 360	180 947	153 837	2	-15
14.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	25 748	38 978	98 149	1,3	151,8
15.	305	Balıklar (kurutulmuş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya tutsülenmiş)	62 154	72 017	95 049	1,2	32

Kaynak: Trademap

EK-2: Tanzanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			22 384 912	22 673 803	19 382 446	100	-14,5
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 650 456	3 005 447	3 188 035	16,4	6,1
2.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	139 123	174 285	430 907	2,2	147,2
3.	8703	Otomobiller	284 124	372 475	387 938	2	4,2
4.	8701	Traktörler	392 026	418 672	338 063	1,7	-19,3
5.	5407	Sentetik filament iplikten dokunmuş kumaşlar	36 537	44 751	291 553	1,5	551,5
6.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	179 003	177 602	283 295	1,5	59,5
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	364 986	325 000	275 474	1,4	-15,2
8.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	335 169	362 023	275 336	1,4	-23,9
9.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	302 247	298 330	269 992	1,4	-9,5
10.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	189 093	221 903	258 146	1,3	16,3
11.	7305	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular (dikişli, perçinli) (kesitleri daire şeklinde, dış çapı > 406,4 mm)	259	51 284	235 256	1,2	358,7
12.	8603	Kendinden hareketli demiryolu veya tramvay vagonları	0	5 135	227 611	1,2	4332,5
13.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	180 017	170 882	209 397	1,1	22,5
14.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	220 848	184 493	206 943	1,1	12,2
15.	6402	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	43 381	42 833	203 485	1	375,1

Kaynak: Trademap

EK-3: Tanzanya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		9 809 842	11 677 530	7 789 205	100	-33,3
1.	Hindistan	2 832 957	3 031 206	3 635 938	46,7	20
2.	Çin	535 802	686 709	702 620	9	2,3
3.	Zambiya	0	289 561	491 250	6,3	69,7
4.	Kenya	452 283	308 595	431 529	5,5	39,8
5.	Belçika	188 660	190 291	272 445	3,5	43,2
6.	İsviçre	364 445	459 877	244 195	3,1	-46,9
7.	ABD	170 010	197 975	211 408	2,7	6,8
8.	Almanya	167 247	197 066	165 567	2,1	- 16
9.	Pakistan	122 701	118 559	156 881	2	32,3
10.	Hollanda	90 895	104 411	156 102	2	49,5
11.	Burundi	126 697	149 266	132 366	1,7	-11,3
12.	Malezya	36 313	79 968	130 575	1,7	63,3
13.	Japonya	151 181	119 253	117 488	1,5	-1,5
14.	İtalya	50 321	88 355	82 851	1,1	-6,2
15.	Türkiye	41 262	34 489	66 989	0,9	94,2

Kaynak: Trademap –Tanzanya verileri

EK-4: Tanzanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		22 384 912	22 673 803	19 382 446	100	-14,5
1.	Çin	7 774 679	8 157 518	8 179 921	42,2	0,3
2.	Hindistan	4 082 529	4 135 028	4 962 308	25,6	20
3.	ABD	260 089	424 880	573 380	3	35
4.	G. Afrika	543 376	592 631	544 449	2,8	-8,1
5.	Japonya	464 101	558 069	505 767	2,6	-9,4
6.	Kenya	484 305	492 198	488 746	2,5	-0,7
7.	S. Arabistan	1 388 337	1 443 808	457 769	2,4	-68,3
8.	G. Kore	321 157	308 448	407 065	2,1	32
9.	Malezya	402 693	446 283	318 325	1,6	-28,7
10.	Endonezya	277 358	282 094	291 518	1,5	3,3
11.	Almanya	211 387	195 131	289 926	1,5	48,6
12.	Türkiye	317 720	310 891	216 342	1,1	-30,4
13.	İngiltere	141 156	171 345	202 104	1	18
14.	Zambiya	5 082	139 409	193 245	1	38,6
15.	Hollanda	176 422	173 717	192 441	1	10,8

Kaynak: Trademap – Tanzanya verileri

Ek-5: Türkiye'nin Tanzanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			317 720	310 891	216 342	100	-30,4
1.	7214	İnşaat demiri	26 971	20 307	19 863	9,2	-2,2
2.	1103	Bulgur, ırmık, topak halinde hububat ve pelletler	14 338	15 268	14 712	6,8	-3,6
3.	1902	Makarnalar ve kuskus	14 257	12 919	9 067	4,2	-29,8
4.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	8 343	16 580	8 617	4	-48
5.	3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	10 606	3 224	7 717	3,6	139,4
6.	2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve kolloidal kükürt hariç)	6 534	23 883	5 238	2,4	-78,1
7.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	9 405	3 827	4 813	2,2	25,8
8.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	5 904	4 238	4 642	2,1	9,5
9.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	3 305	3 671	4 333	2	18
10.	2102	Maya	8 837	5 826	3 836	1,8	-34,2
11.	8502	Jeneratörler	5 792	2 808	3 781	1,7	34,7
12.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	14 663	10 298	3 523	1,6	-65,8
13.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 850	23 645	3 517	1,6	-85,1
14.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	2 939	2 616	3 221	1,5	23,1
15.	8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	1 412	717	3 216	1,5	348,5

Kaynak: Trademap –Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Tanzanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			41 262	34 489	66 989	100	94,2
1.	2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	17 921	14 204	32 609	48,7	129,6
2.	8908	Sökülecek gemiler, suda yüzen sökülecek diğer araçlar	1 863	868	12 857	19,2	1381,2
3.	303	Balıklar (dondurulmuş)	4 161	5 185	5 887	8,8	13,5
4.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	7	0	4 558	6,8	0
5.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	156	1 683	4 060	6,1	141,2
6.	801	Hindistan cevizi, brezilya ve kaju cevizi (taze/kurutulmuş)	1 211	793	1 917	2,9	141,7
7.	3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	4 714	3 173	1 734	2,6	-45,4
8.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	986	2 577	1 181	1,8	-54,2
9.	1103	Bulgur, ırmık, toprak halinde hububat ve pelletler	0	1 510	708	1,1	-53,1
10.	1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	399	454	370	0,6	-18,5
11.	2101	Kahve, çay ve Paraguay çayı hülasesi, esans, konsantreleri ve müstahzarları	292	325	357	0,5	9,8
12.	7103	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	112	250	195	0,3	-22
13.	307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	413	388	170	0,3	-56,2
14.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	292	867	160	0,2	-81,5
15.	904	Piper, capsicum ve pimenta cinsi biberler (kurutulmuş, ezilmiş veya öğütülmüş)	0	0	74	0,1	0

Kaynak: Trademap – Türkiye verileri